

2019-08-23

t o m sid 5

Organ	Samverkansgruppen barn/unga
Plats	Sammanträdesrum Silvergruvan, Regionhuset, Västerås
Tidpunkt	Fredagen den 23 augusti 2019
Ledamöter	Barbro Larsson (C), Ordförande, Region Västmanland Isa Österberg (L), ersätter Richard Fallqvist (L), fr o m punkt 3 Silvana Enelo-Jansson (M) ersätter Mohammed Rashid, Region Västmanland Sune Andersson (S), Fagersta Angelica Stigenberg (S), Kungsör Roger Eklund (S), Köping Anna-Maria Muselli (S), Norberg Hanna Westman (SBÄ), Sala Sabine Thungren (S), Skinnskatteberg Peter Berg (V), Surahammar
Ersättare	Marie-Louise Söderström (C), Arboga Niclas Bergström (S), Fagersta Patrik Boström (S), Surahammar
Övriga	Jeanette Källstad, Utvecklingsstrateg Susanne Holmsten, Utvecklingsstrateg Eva Wilhelmsson, Mötessekreterare

1 Inledning

Ordförande inleder och hälsar samverkansgrupp barn/unga välkomna. Dagens agenda presenteras.

2 Kompetensförsörjning inom förskola och skola-information och dialog

Jeanette Källstad presenterar Regionens roll inom området kompetensförsörjning som utgår från Europa 2020-strategin och Sveriges nationella strategi för regional tillväxt och attraktionskraft. Europa 2020 är EU:s gemensamma strategi för tillväxt och sysselsättning där utbildning är en av fem prioriterade områden.

Region Västmanland har i samverkan med flera samverkansparter tagit fram ett förslag på en Kompetensförsörjningsstrategi som varit på remiss under våren och för närvarande är under bearbetning. Lärarbristen väntas öka, bland annat på grund av stor ökning av unga och en mindre ökning av personer i arbetsför ålder.

Cecilia Vestman, verksamhetsledare MKL, Mälardalens högskola

Cecilia Vestman, verksamhetsledare MKL, Mälardalens högskola presenterar Mälardalens kompetenscentrum för lärande (MKL) som är regionens plattform för samverkan kring lärarutbildning, skolutveckling och forskning inom utbildningsvetenskap.

2019-08-23

t o m sid 5

Samhällskontraktet är ett avtal om fördjupat samarbetet mellan Region Västmanland, Region Sörmland, Västerås stad, Eskilstuna kommun och MDH med syfte att stärka samverkan mellan akademi och samhälle för kunskapsutveckling, välfärd och tillväxt. MKL är en del av Samhällskontraktet.

Mait Walderlo, projektledare MKL, Mälardalens högskola

Mait Walderlo, projektledare MKL, Mälardalens högskola, redogör för aktuella projekt inom MKL.

- Inom ramen för FoU-programmet "Lärarprofessionen i framtidens förskola och skola med fokus på digitalisering" beviljades tre forskningsprojekt i våras som ska främja digitaliseringen i förskola och skola. Två av projekten kommer att genomföras i Västmanland.
- Projekt "Samproducerad lärarutbildning" innebär att skolhuvudmän och högskolor samverkar och att lärarstudenter går sin utbildning i kombination med att arbeta. En utmaning med modellen är att kostnaderna för studenternas löner under studietiden blir höga för kommunerna. Eventuellt kan statsbidrag inom området vara på gång, men inga besked har kommit än så länge.

Information och dialog om pågående samarbete mellan länets skolhuvudmän, MDH och Region Västmanland

Rådslag om lärarbristen har genomförts där verksamhetschefer inom skola och förskola från Sörmland och Västmanland deltog, samt representanter från Region Sörmland, Region Västmanland och SKL. Rådslaget har följts upp med direkta kontakter och frågor via mail till skolchefer. Resultatet visar en enighet om att det behövs gemensamma insatser för att klara kompetensförsörjningen inom förskola/skola. Ett exempel på föreslagna insatser är att genomföra en kartläggning av kompetensen hos obehöriga lärare och i samverkan med Mälardalens högskola verka för att erbjuda kompletterande utbildning som gör lärarna behöriga. Det är också intressant för kommunerna att kunna satsa på erfarenhetsbaserad vidareutbildning av redan anställda barnskötare till förskolelärare.

Ledamöterna tar upp problem med att tillvarata nytillkomna svenskars lärarutbildning och att verksamhetsintegrerad utbildning bör bli likvärdig i hela landet så att flytt mellan olika kommuner möjliggörs. MDH informerar om att den verksamhetsintegrerade utbildningen ger nationell behörighet.

Ledamöterna tar upp förskollärarbristen och frågan om arbetsuppgifter i förskolan som kan göras av personal med enklare kompetens på grund av bristen på förskollärare. Det är viktigt att gymnasieutbildning med inriktning barnskötare finns i kommunerna för att tillgodose behoven i av kompetens i förskolan. I vissa kommuner har utbildningen tagits bort. Ledamöterna föreslår fortsatt diskussion rörande personal i förskolan på kommande möten.

Det råder stor brist på fritidspedagoger på grund av lagändring på nationell nivå.

Hur stor andel tar examen från lärarutbildningen? Språkstöd och andra typer av stöd erbjuds för studenter med svårigheter. Det kostar pengar med avhopp. Har studenter rätt uppfattning om hur det är att arbeta som lärare?

2019-08-23

t o m sid 5

3 Kompetensförsörjning inom den sociala barn- och ungdomsvården – information och dialog

Susanne Holmsten informerar.

Information och dialog om pågående utvecklingsarbete gällande behörighet hos socialsekreterare utan socionomutbildning.

År 2014 gav Socialstyrelsen ut föreskrifter om behörighetskrav för de handläggare, inom socialtjänsten, som utreder barn och ungas situation och som var anställda för sådana uppgifter innan den 1 juli 2014. Föreskrifterna innebär i praktiken att man måste vara socionom för att handlägga den typen av ärenden. Bakgrunden till föreskrifterna var det faktum att utredningar och bedömningar av barns situation har en mycket stor påverkan på barn och föräldrars liv och också är mycket svåra att göra.

Många kommuner har dock haft svårt att rekrytera socionomer. Västmanlands län tillhör de län som har haft allra svårast att göra det.

År 2017 kom nya föreskrifter, mindre stränga än de som kom 2014. Föreskrifterna 2017 innebär att de som arbetar med att utreda barn och ungas situation och inte har socionomexamen ska ha "annan relevant examen" från högskola/universitet som ska innehålla eller kompletteras med socialt arbete (med successiv fördjupning), socialrätt, förvaltningsrätt och psykologi. (Föreskrifterna 2017 gäller precis som föreskrifterna 2014 dem som anställts före den 1 juli 2014)

SKL gör bedömningen att också de som anställts den 1 juli 2014 eller senare ska kunna komplettera sin högskoleexamen och bli behöriga på samma sätt som de som anställts tidigare. Den bedömningen delas av den regionala arbetsgruppen i Västmanland.

Fyra kommuner i Västmanlands län har enbart socionomer anställda för att utreda och bedöma barn och ungas situation. De sex övriga kommunerna i vårt län har sammanlagt 39 anställda som saknar behörighet.

En nationell arbetsgrupp har på uppdrag av landets socialchefsnätverk utarbetat ett förslag för omfattningen av de kompletteringar som måste göras. En regional arbetsgrupp (1 socialdirektör, 2 IFO-chefer och 1 utvecklingsstrateg -Susanne) har arbetat med frågan för vårt län.

Den regionala arbetsgruppen har lämnat individuella förslag för de 39 anställda som saknar behörighet. Förslagen har lämnats till varje kommun om vad som kan valideras och vad som behöver kompletteras. Bedömningarna är svåra och det är också svårt att förutse vilka ställningstaganden tillsynsmyndigheten kan komma att göra vid framtida granskningar.

Kurser för distansstudier kommer att upphandlas av SKL (vid ett tillfälle). De kommuner som så önskar har möjlighet att delta i upphandlingen. I vårt län föreligger störst behov av kurs i socialt arbete. Kurserna beräknas starta vårterminen 2020.

SKL utarbetar förslag till mall för intyg om behörighet för socialsekreterare utan socionomexamen inom den sociala barn och ungdomsvården. En förhoppning är att

2019-08-23

t o m sid 5

intygen ska kunna komma att gälla i hela landet, även om varje kommun avgör vem som är behörig.

Ledamöterna tar upp frågan om kulturkrockar som kan uppstå i mötet mellan familjer som bott kort tid i Sverige och socialtjänsten, det kan vara ett möjligt tema för kommande möten.

4 Psykisk ohälsa hos barn och unga – information och dialog

Information och dialog om läget gällande psykisk ohälsa hos barn och unga.

Sara Axelsson – Verksamhetschef Barn- och ungdomshälsan (BUH)

BUH ingår i primärvården och är motsvarigheten till kuratorn som finns för vuxna på varje vårdcentral men är en centraliserad resurs för barn och unga. Kontakt med Barn- och ungdomshälsan fås via primärvårdens familjeläkare och skolsköterskor kan skicka remiss. Målgruppen är barn och unga med lindriga till måttliga besvär. BUH har samverkansavtal med BUP.

Det är många aktörer som ska samverka för barns och ungas psykiska hälsa och kommunerna och regionen är båda delaktiga i första linjens vård. Det finns lokala ledningsgrupper i respektive kommun med fokus på samverkan kring barn och unga.

Ledamöterna diskuterar föräldraansvaret. Väntetiden på BUH är just nu 1 vecka. Riktlinjer önskas för vilken vårdnivå man ska välja.

Antonia Simon Risberg – Resultatområdeschef Barn och ungdomspsykiatri Västmanland (BUP)

Nuläget på BUP är ett stort patientinflöde, svårigheter med avgränsningar till vårdgrannar och olika förutsättningar i länet. Arbete pågår med att definiera specialist-BUP och att arbeta med triage-prioriteringar utifrån den enskildes behov. Förhoppningen är att en Triage-mottagning kan skapa samordning inom BUP och ta bort stuprören. Remisser hanteras centralt, bedöms och fördelas ut. Ledningsläkare hjälper till med prioriteringen. Urinprov tas på alla över 12 år för att spåra missbruk.

Resurs- och produktionsplanering har genomförts och öppna tidböcker har införts. BUP har full bemanning på anställda läkare, inga hyrläkare. Även sjuksköterskorna är fullbemannade, däremot råder viss brist på psykologer och socionomer. Arbetsmiljön är förbättrad visar medarbetarundersökningar. Introduktionsutbildning har införts och blivit väldigt uppskattat. Nya medarbetare får en fadder.

BUP arbetar med digitalisering. Webb-tidbok har införts på vissa mottagningar. I Sala pågår projekt med digitala vårdmöten. Forskning pågår inom området digitala diagnoser och man ser över möjligheten att använda appar för medicinuppföljning.

Ledamöterna ställer frågor om samarbete med BUP. Samverkan ser olika ut i länet, BUP arbetar med det, men det är svårt att till exempel prioritera deltagande i alla kommuners lokala ledningsgrupper eftersom det tar tid från det direkta

2019-08-23

t o m sid 5

patientarbetet. Information och dialog om läget gällande psykisk ohälsa hos barn och unga.

5 Kort information om aktuella konferenser och utbildningar hösten 2019/våren 2020

Susanne Holmsten och Jeanette Källstad informerar.

- 16 september: uppstartsworkshop inför arbetet med ny överenskommelse om samverkan kring barn och unga.
- 16 oktober: länsdialog med fokus på handlingsplan mot missbruk och beroende hos barn och unga.
- Presidiekonferens våren 2020. Förslag på datum för lunch till lunch-konferens skickas ut inom kort.

6 Sammanträdesdagar 2020

Samverkansgruppen barn/unga föreslår sammanträda följande dagar 2020:

21 februari, 15 maj, 21 augusti och 23 oktober.

Beslut

1. Sammanträdesdagar 2020 beslutas på nästa sammanträde för Samverkansgrupp barn/unga den 25 oktober.

7 Nästa sammanträde

Nästa sammanträde ska äga rum fredagen den 25 oktober 2019 kl 09.00 Regionhuset Västerås.

8 Sammanträdet avslutas

9 Utbildning- Barnkonventionen blir lag

Susanne Swärd, Region Kronoberg informerar.